

Az elkészítés jogán...

*Mottó: „Te magad légy a változás,
amit látni szeretnél a világban!”
(Mahatma Gandhi)*

Az Országos Erdészeti Egyesület Közgyűlése 2006. május 26-án, e nagy múltú egyesület legtekintélyesebb méltóságába, az elnöki tisztségbe emelt. A négy évre szóló megtisztelő megbízatás befejezésének közelsége, most arra kötelez, hogy számot adjak tetteimről. Ettől a számvetéstől, mely elnöki nézőpontból tart tükröt a tagság elé, nem várható a teljességre való törekvés, de – személyes jellege ellenére – okolásul mindenképpen szolgál.

Pápán az éves közgyűlésen elmondott székfoglalóban, szóltam a magyar erdészetre leselkedő veszélyekről, megméretetésünk várható állomásairól és helyünk társadalmi megítéléséről. Mindezek ismeretében fogalmaztam meg négy tételben megfellebbezhetetlen célkitűzésünket:

Állami erdők nem privatizálhatók

Az erdő kárára semminemű társadalmi igény nem támasztható

A közel kétfélmillió hektár magyar erdőt egységes szemléletben – a terhek arányos elosztása mellett – kell kezelni

Az erdőterületeket tovább növelve – a ma és a jövő számára is – hasznossá kell tenni.

Nyilvánvalóvá tettem, hogy alapértékeink védelme és pozíciónk megtartása összefogást, az elnöktől pedig bátor kiállást követel. Tudtam, hogy a személyem iránt kialakult fokozott várakozást elsősorban aktív pályám során több szakmai kérdésben tanúsított határozott állásfoglalásom motiválta. Az mindenesetre várható volt, hogy „én nem leszek a szürkék hegedőse” (Ady E.). Ahhoz, hogy működéseim egyesületünkre, szakmánkra és a társadalomra ható következményeit bemutathassam, elengedhetetlen, hogy leássak az alapokhoz.

Választóim akaratából, az elnöki jogkör, a jó és a szakmai igazság cselekvésére szabadnak talált meg engem. Alkalmat adott és kötelezett arra, hogy ezen örök értékeket közvetítsem a társadalom és az erdészlet között. Kiválasztott arra, hogy az erdész méltósága mellett álljak ki. A kijelölt irány követésében függetlenségem segített, szigorú erkölcsre épülő őrségi gyökereim pedig erősítettek. Ezért tűzhetem zászlómra – hiányos egyesüle-

ti ismereteim ellenére – a humánökológia, azaz az erdő és az azt elkötelezetten szolgáló erdész elválaszthatatlan összetartozásának képviseletét. Ez az egyedül járható erdei ösvény volt az a kényszerítő pályáim, melyről az elkésztető pozícióvesztések, a szerény félsikerek és a nemtelen lejárató támadások sem térítettek le. Láttam a magyar erdészlet irányításában is azokat a veszélyes tendenciákat, amelyek a társadalmi szinten szélsőséges és elfogadhatatlan mintákat követtek. Magyarország kezdte felélni belső erkölcsi és gazdasági tartalékait, s ennek hatása alól szakmánk sem mentesült. Ugyanakkor egyesületünk szervezeteiben tagságunk tetterekészsége és önzetlen tenniakarása a pislákoló fényt, időnként reménysugárrá növelte. Az elkövetkezőkben, a felvillantott ellentmondásos korszak egyesületi keretbe történő beágyazódását, munkánkat nehezítő – ellentétet szülő – hatásait jelenítem meg. Kevésbé ismert területek bemutatását szeretném összekapcsolni az érdekvédelmi munka fogadtatásával és következményeivel – egyesületen és szakmán belül, valamint a hatalmi és civil szervezetek szintjén. Vitáink során sokszor elhangzott, ahány ember, annyi az igazság. Ez nem igaz, ez mind csak féligazság, vagy még az sem, mert nem akarunk belenézni hibáink tükrébe. Ezért most a tagságunk által elvárt valóság bemutatása felől közelítek. Számítatlan ügyet feláldozunk a pillanatnyi előnyök oltárán. Ezen a helyen csak hármat emelnék ki. Vezető helyen áll a vadgazdálkodás, melynek hazugságteste évtizedek óta megállás nélkül növekszik. De még meddig? Lassan kezd ki szakmánk alapjait. Ebbe a kategóriába tartozik az a hatalmi magyarázkodás is, amely az OEE képviseletének 2009 őszén rendezett Buenos Aires-i Erdész Világtalálkozóról való távolmaradásának okáról szól. Nagyon remélem, hogy nem keverednek volt székházunk köré szőtt álmaink is idővel, ebbe a nemkívánatos csapdába. Mi lehetne itt a követendő magatartás? „A mai élet parancsa, az erdő fenntartása, sokoldalú hozamainak növelése, tartamosságának elősegítése csak olyan szakemberek vezetésével valósulhat meg, akik kiváló szakmai tudásukat a társadalom széles rétegeinek igényeihez tudják igazítani” (Majer A.). Ugyanakkor nem állítom azt sem, hogy vitáink során mindig teljesen tiszta kép bontakozott ki. Legtöbbször

mindkét oldal igazságát máshol kereste, és nem is jutott közelebb egymáshoz. Pedig a humánökológia metszőpontjában létrejöhett volna mindig a találkozás.

Remélem, hogy e széles mozgástérhez kapcsolódó számtalan szereplés, tárgyalás, értekezés és egyéb alkalom során tanúsított magatartásommal az elnöki szereppel járó, és hozzá kapcsolódó tekintélyvel nem romboltam le.

Nem egyesületi múlt nélkül érkeztem e fontos funkcióba. 1975-től kezdődően, harminc éven keresztül, helyi csoport titkári, majd elnöki, valamint egy rövidebb kurzusban szakosztály titkári, később elnöki feladatot is elláttam. Ehhez társult negyvenéves szakmai életpályám. Mégis nagy ismeretdeficittel rendelkeztem, ahhoz, hogy a gazdag múltú és fontos jelenű egyesületet – hagyományaihoz méltón – képviseljem, s annak elnökségét – feladatorientáltan – irányítsam. A szakma körül sorjázó ügyek érdemi fogadása is indokolta, hogy minél előbb átfogó ismereteim legyenek működésünkről, bel- és külföldi kapcsolatainkról. A kezdeti nehézségeken átesgített a titkárság egyesületi ügyekben való jártassága, az új elnökség és szerkesztőbizottság aktivitása. Biztonságot jelentett az éves program kiforrottsága, a szaklapunk havi megjelenésének garanciája, a mindent meghatározó anyagi támogatás megléte. Reményt adott a helyi csoportok és szakosztályok szakmánkat minden esetben megjelenítő ereje. A szeniorok tiszteletet parancsoló és nélkülözhetetlen bölcs tanácsai folyamatosan érkeztek. Ennél jobb indulás el sem képzelhető, mely az új elnökség mandátuma első felének történeteiben vissza is tükröződött. A nagy tenniakarással részben az egyesület belső működésének megújításában vált láthatóvá. Sza-

bályzatainkat napjaink igényeihez igazítottuk. Főtitkári előterjesztésre a 9/2207 (III/13) határozattal még az elnökségünk működését is meghosszabbítottuk. Új *Decrett József-emlékérem* egyesületi kitüntetést alapítottunk. Az egyesület elkötelezettségét és szolidáris szerepét is sikerült új keretbe helyezni. Ebben a szellemben kitüntetettjeink részére fogadást rendeztünk. A Vajdahunyadvárban bensőséges ünnepségen emlékeztünk meg '56-os és háborús erdész hőseinkről. A hazai erdészet elismerését közvetítettük a Kanadába menekült erdőmérnökök és tanárok divíziója felé. Nagynevű elődeink előtt tisztelegtünk a Fekete-Tisza forrásánál. A Kárpát-medencei erdészek találkozóján, a szakmai összetartozás szép példáját adtuk. A társadalmi kapcsolataink erősítése terén tett lépéseink is a tenniakarásról árulkodtak. A szakma támogatására megnyertük az Országgyűlés elnökét, korrekt kapcsolatokat alakítottunk ki az ágazatunk és a környezetvédelem minisztereivel. Az erdészeti szolgálat érdekében a civil mozgalmakkal még közös fellépésekre is volt lehetőségünk. Erdemi meghallgatás kísérte az országgyűlés Mezőgazdasági Bizottsága és a Nemzeti Vagyonkezelő előtti szereplésünket. Újra elkötelezett hívei lettünk a nagy múltú Madarak és Fák Napja mozgalomnak, és támogatói a Kaán Károly Természet- és Környezetvédelmi versenynek. Az OEE horizontján megjelenő e finom jelzések működésünk első két évének lenyomatai. Lelkes csapatmunka volt. A folytatás is hasonló értékeket hozott, de a jó szellem sok esetben itt már elpártolt tőlünk. Szakosztályi háttér segített abban a szakdiplomáciában, melynek eredményeként az Európai Erdészek Hálózata tagjai sorába választott ben-

nünket. Európai Fiatalok az Erdőkért nemzetközi versenykiírásba történő bekapcsolódásunk is ebből a tudásból táplálkozott. Az elismerés hangján kell szólnom, a helyi csoportok és szakosztályok kommunikációban, oktatásban, továbbképzésben, kulturális misszióban, tanulmányutakban megtestesülő emberi és szakmai értékeiről. Évtizedek óta működnek azok az alkotóműhelyek, amelyekből szakkönyvek, közlemények, állásfoglalások és tanulmányok kerültek ki. Az Erdészeti Lapok digitális változatának, archívumának elkészülte pedig erdészettörténeti esemény lett, melyben egy erdőgazdaság kis létszámú egyesületi tagjai oroszlánrészt vállaltak. Jó érzéssel töltött el az is, hogy működésünk négy évében a „Gyökerek és lombok” három újabb kötetrel gyarapodott. Az Erdészeti Lapok színvonalas megjelenését jó csapatmunka kísérte. Az egységes szemléletű erdőgazdálkodás érdekében kifejtett elnöki kommunikációt nem titkársági bázis, hanem egy szűk szakértői csoport segítette ebben az időszakban.

Munkánkat disszonáns hangok is terhelték. Nem sikerült tökéletes összhangba hozni a szervezet működéséért felelős főtitkári és az erdészetpolitika vitelét felvállaló elnöki szerepeket. Ez a zavart keltő kétarcúság két esetben kritikus állomáshoz is érkezett. A kiélezett helyzetek – meddig lehet elmenni, mikor kell megállni – örök dilemmájába mi is belecsúszunk. Az egyik alkalom 2008. augusztus 18-án lezajlott elnökségi ülés volt, mely az elnöki működést megkérdőjelező indítványhoz kapcsolódott. Itt az elnökség tagjai – egy kivétellel – korrekt ellenőrzőbizottsági koordináció mellett az elnököt tevékenysége gyakorlásában megerősítet-

ték. A másik eset a 2009. december 15-i elnökségi ülés története, mely a már említett 9/2007. számú elnökségi határozatot – eggyel több szavazattal – három év után annulálta. A javaslattevő és az elvető személy ugyanaz volt, személyem pedig a határozat védelmében állt ki. Az ellenőrző bizottság pártatlansága most is adott volt. A nevezett két dátum közti időszak elnökségünknek egyéb ellentmondásokat is felvonultató szakasza volt. Ezért is történhetett, hogy működésünk hatékonyságára így a lapjaink postai kézbesítésének költségcsökkentésére, a honlap-szerkesztés tudósítói háttérének megszervezésére, vagy utazásaink racionalizálására tett elnöki kezdeményezés nem járt sikerrel. Kimondottan kudarcélmény volt, hogy a hivatalos látogatások, fontos rekvizitumaként szolgáló OEE-prospektus elkészítéséhez négy év sem volt elég. Az pedig felettébb furcsa, hogy egyesületünk Történeti Almanachjának megjelenését a honlapunkon megjelenő cikkek három kötetbe szerkesztett kiadványa is megelőzte. A teljes igazsághoz ez az utóbbi fejezet is hozzátartozott. Ami pedig nem maradhat ki, az a köszönet hangja vándorgyűléseink szervezőinek. Selmezbányát azért emelem ki, mert az ottani közgyűlésünk hazafias tettnek is számított, de Pápa, Kecskemét, Debrecen, Balassagyarmat és Pécs egyformán szeretett erdészvárosaim lettek.

Tisztelt magyar Erdésztársaim! Ezen a helyen szeretném megköszönni, hogy életem egyik legszebb élményéhez, erdészpályám betetőzéséhez hozzásegítettek azzal, hogy bizalmat szavaztak nekem! Teljes erőmmel arra törekedtem, hogy megfeleljek elvárásaiknak. Jól tudom, hogy ez nem mindig sikerült. Nem egyszer roskadoztam a reám nehezedő teher alatt, bizonytalanná váltam ágazatunk kritikus helyzeteiben. Felment talán az, hogy én is csak saját életemből, érzelmeimből és szaktudásomból tudtam építkezni. Hittem és hiszek abban, hogy a jót és igazat képviseltem. Kívánom utódomnak, hogy jó-szerencse vezérelje!

Camus-val együtt vallom:

„Ne menj előttem, lehet, hogy nem tudlak követni,

Ne menj mögöttem, lehet, hogy nem tudlak vezetni,

Gyere mellettem és légy a barátom!”

Üdv az erdésznek!

Dr. Pethő József
az Országos Erdészeti Egyesület
elnöke

Ady Endre:

AZ ÉN MAGYARSÁGOM

Az én magyarságom
Mindennél keserűbb,
Mindennél igazabb.

Az én magyarságom
Véres és fekete,
Véres és szomorú.

Az én magyarságom
Büszke felleg-orom,
Büszke, nagy sirató.

Az én magyarságom:
Nincs ilyen átkozott,
Nincs ilyen igazi.